

Dosarul nr. 1ra-1201/23
1-21176925-01-1ra-26072023

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte – Talpă Boris,
Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

examinând, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea recursului declarat de către avocatul *Saitarlı Natalia* în numele inculpatului, împotriva deciziei din 10 aprilie 2023 a Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul, în cauza penală privindu-l pe inculpatul

Terzi Alexandr XXXXX, născut la XXXXX,
originar și locuitor al mun. XXXXX,

învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3), art. 320¹ Cod penal.

Termenul de examinare:

Prima instanță: 01.12.2021 – 09.12.2021;
20.06.2022 – 17.10.2022;
Instanța de apel: 04.01.2022 – 22.02.2022;
Instanța de recurs: 10.05.2022 – 27.06.2022;
Instanța de apel: 03.10.2022 – 10.04.2023;
Instanța de recurs: 26.07.2023 – 08.11.2023.

Asupra admisibilității recursului declarat, în baza actelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința din 09 decembrie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, Terzi Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 287 alin. (3) Cod penal, și în baza acestei legi, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i-a fost aplicată pedeapsa 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu calcularea

termenului din 09.12.2021, cu includerea perioadei arestării preventive de la 09.11.2021 până la 09.12.2021.

S-a menținut măsura preventivă arestul preventiv până la rămânerea definitivă a sentinței.

A fost admisă acțiunea civilă a părții vătămate. S-a dispus încasarea din contul inculpatului Terzi Alexandr în beneficiul părții vătămate Piveni - Proțenco Alexandra, prejudiciul moral în mărime de 25000 lei și prejudiciul material în sumă de 8000 lei.

Totodată, a fost soluționată chestiunea cu privire la corpurile delictive.

2. Pentru a se pronunța prima instanță a constatat că, Terzi Alexandr la data de 09 noiembrie 2021, orele 17:55, aflându-se în scara blocului locativ situat în mun. XXXXX, loc care, prin natura și destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, circumstanțe ce califică fapta ca fiind săvârșită în public, conform art. 131 Cod penal, acționând cu intenție directă, din motive huliganice, încălcând ordinea publică, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, agresiune verbală, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, demonstrativ, dând dovadă de o obrăznicie deosebită, a lovit de mai multe ori cu un topor în ușa apartamentului cu nr. 32, unde domiciliază Piveni-Proțenco Alexandra, deteriorând-o și amenințat-o pe Piveni-Proțenco Alexandra cu moartea, amenințare pe care ultima a perceput-o ca reală.

Astfel, acțiunile lui Terzi Alexandr au fost încadrate juridic în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, conform indicilor calificativi *„huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea altui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății”*.

3. Totodată, prin sentința din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, Terzi Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal, și în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i-a fost aplicată pedeapsa 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Pentru a se pronunța prima instanță a constatat că, Terzi Alexandr cunoscând cu certitudine că Judecătoria Cahul la 25 februarie 2022 a emis ordonanța de protecție a victimei violenței în familie în privința lui Coroliov Natalia, pe un termen de 3 luni, începând cu 25 februarie 2022, și i-a stabilit obligații agresorului Terzi Alexandr, domiciliat în mun. Cahul, str. XXXXX, anume:

-să stea departe de locul de trai al victimei Coroliov Natalia la o distanță ce ar asigura securitatea victimei de cel puțin 300 metri, excluzând orice contact vizual cu ea;

-interzicerea să contacteze cu victima Coroliov Natalia, telefonic sau prin alte căi de comunicație:

-mesaje textuale sau vocale, precum și prin intermediul rețelelor de socializare, aplicațiilor electronice, poștei electronice sau oricare alte mijloace de comunicare directă sau intermediară pe toată durata de acțiune a ordonanței de protecție, la 22 aprilie 2022, aproximativ la ora 11:00, contrar obligațiilor impuse, în timp ce se deplasa cu propriul automobil, văzând-o pe Coroliov Natalia la stația de autobuze de pe str. Păcii, mun. Cahul, a coborât din automobil, s-a apropiat de Coroliov Natalia, a vorbit cu cuvinte vulgare și i-a transmis două fotografii, prin ce a încălcat ordonanța de protecție.

Astfel, acțiunile lui Terzi Alexandr au fost încadrate juridic în baza art. 320¹ Cod penal, conform indicilor calificativi „*neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie*”.

4. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe din 09 decembrie 2021, la 21 decembrie 2021 *avocatul* Saitarlî Natalia a depus cerere de **apel** în interesele inculpatului Terzi Alexandr, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care pedeapsa cu închisoare stabilită să fie suspendată condiționat cu stabilirea unui termen de probațiune.

4.1. În motivarea apelului a invocat că pedeapsa aplicată este prea aspră, și consideră că este posibil de a aplica prevederile art. 90 Cod penal, dat fiind că inculpatul are la întreținere un copil minor, nu are antecedente penale, a acceptat să achite părții vătămate prejudiciul material și moral.

5. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe din 09 decembrie 2021, la 24 decembrie 2021 *inculpatul* Terzi Alexandr a depus cerere de **apel** prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal, și respingerea acțiunii civile ca neîntemeiată.

5.1. În motivarea apelului inculpatul a invocat, că prima instanță incorect a apreciat stabilirea pedepsei, fiind posibilă aplicarea unei pedepse mai mici de 2 ani 6 luni. La fel, a menționat că incorect a reținut circumstanța agravantă – *săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate*, deoarece procurorul în rechizitoriu nu a stabilit careva circumstanțe agravante.

Apelantul a mai considerat că suma acțiunii civile admise este exagerată și neîntemeiată, iar partea vătămată nu a prezentat nici o dovadă a prejudiciului material și nu a argumentat prejudiciul moral cauzat.

6. Totodată, nefiind de acord cu sentința din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central la 26 octombrie 2022, a declarat **apel** *procurorul* în Procuratura raionului Cahul, *Todos Victor*, prin care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului în baza art.

320¹ Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

6.1. În motivarea apelului a indicat că, la stabilirea pedepsei instanța urma să țină cont de prevederile art.75 Cod penal, și de faptul că inculpatul anterior a săvârșit infracțiuni similare, pentru care ispășește pedeapsa cu închisoare.

Totodată, a invocat că pe rolul instanței de judecată se examinează și alte cauze penale pornite în baza art., art. 349 și 287 Cod penal, considerând că față de inculpat urma a fi aplicată o pedeapsă mai aspră, întrucât pedepsele anterioare nu și-au atins scopul.

7. Nefiind de acord cu sentința din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a declarat *apel* la 31 octombrie 2022 *avocatul Reșulschi Galina în interesele părții vătămate* Coroliov Natalia, prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită inculpatului pedeapsa doi ani închisoare.

7.1. În motivarea apelului a invocat că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație că anterior inculpatul a fost judecat și condamnat pentru infracțiuni similare și anume a fost condamnat:

- prin sentința Judecătoriei Cahul din 09.12.2021, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la - 3 ani închisoare;

- prin sentința Judecătoriei Cahul din 18.03.2022, în baza art. 349¹ alin. (1) Cod penal la - 2 ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani;

- prin sentința Judecătoriei Cahul din 14.06.2022, în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal la - 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității;

- prin sentința Judecătoriei Cahul din 02.08.2022, în baza art. 320¹ și 320¹ Cod penal la - 1 an 6 luni închisoare, cu liberarea de executare în temeiul actului de amnistie;

- prin sentința Judecătoriei Cahul din 01.09.2022, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la - 1 an închisoare.

Reieșind din criteriile de individualizare a pedepsei, și circumstanțele agravante, de faptul că anterior a fost condamnat, a considerat că instanța urma să-i stabilească o pedeapsă mai aspră de 2 ani închisoare, pentru atingerea scopului de corectare și reeducare a inculpatului.

8. Nefiind de acord cu sentința din 17 octombrie 2022, la 01 noiembrie 2022 *avocatul* Botnari Elena a depus cerere de *apel în interesele inculpatului* Terzi Alexandr, prin care a solicitat casarea sentinței din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Terzi Alexandr să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

8.1. În motivarea apelului apărătorul a invocat că, pedeapsa stabilită este prea aspră. Deoarece acțiunile inculpatului nu au avut careva consecințe grave, iar instanța eronat a reținut circumstanța agravantă „starea de ebrietate”, deși în

rechizitoriu nu au fost indicate careva circumstanțe agravante, iar instanța nu este în drept de a reține alte circumstanțe decât cele prezentate de învinuire în rechizitoriu.

Totodată, a menționat că la materialele cauzei penale nu este nici o sentință care confirmă faptul condamnării lui Terzi Alexandru pentru infracțiuni similare. În aceste împrejurări instanța poate stabili pedeapsa minimă de închisoare.

9. Prin decizia din 22 februarie 2022 a Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul, au fost admise apelurile, casată parțial sentința din 17 octombrie 2022, și pronunțată o nouă hotărâre după cum urmează:

„Procesul penal în privința lui Terzi Alexandr, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal s-a încetat în temeiul art. 1 și 2 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr. 243 din 24 decembrie 2021. În rest, sentința s-a menținut”.

Instanța de apel a statuat că potrivit alin. (4), art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (3) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave și în calitate de pedeapsă, legiuitorul a prevăzut pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani.

A motivat că în conformitate cu art. 2 alin. (1) și (3) al Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta Lege. Încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate.

Instanța de apel a motivat că inculpatul a săvârșit fapta imputată la data de 09 noiembrie 2021, adică până la adoptarea Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia, iar cererea privind încetarea procesului penal în privința inculpatului care a fost semnată de către inculpat, și care a confirmat acordul său privind aplicarea actului de amnistie cade sub incidența aplicării actului de amnistie.

Ca urmare, instanța de apel a constatat că sunt nefondate argumentele procurorului precum că prevederile Legii privind amnistia nu pot fi aplicate în cazul din speță, dat fiind că cauza penală se afla deja la etapa judecării apelurilor, și nu cea de judecare a cauzei în prima instanță. Cu atât mai mult, amnistia a fost adoptată după pronunțarea sentinței în prima instanță. Iar argumentul procurorului precum că inculpatul urmează să fie liberat doar de pedeapsa penală și nu de răspundere penală, este neîntemeiat.

10. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a declarat *recurs* asupra

deciziei din 22 februarie 2022 a Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul, procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, prin care a solicitat casarea deciziei cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat că nu este clar, de ce instanța de apel a încetat procesul penal în temeiul prevederilor art. 1 și 2 a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia, dar nu l-a liberat de executarea pedepsei penale, soluție ce ar corespunde prevederilor art. 389 alin. (4), pct. 2) Cod de procedură penală.

A susținut că în conformitate cu art. 24 Cod penal, persoana care a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică nu poate fi liberată de răspundere penală. Terzi Alexandr a comis infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică, circumstanță recunoscută de prima instanță ca circumstanță agravantă a răspunderii penale în temeiul art. 76 alin. (1), lit. j) Cod penal, respectiv, în cauză nu era posibilă liberarea de răspundere penală în temeiul art. 107 Cod penal.

Totodată, a invocat că cauza penală s-a aflat la etapa căilor ordinare de atac, apelul, când nu se judecă cauza, ci se judecă apelurile, fiind deja depășită faza judecării cauzei în prima instanță, potrivit capitolelor I și III din Titlu II ”Judecata” din Partea specială a Codului de procedură penală. Iar potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) din Legea nr. 243/2021, prevederile acesteia se aplică la etapa judecării cauzei. La etapa judecării apelului, după cercetarea judecătorească și dezbateri, nu este posibilă încetarea procesului penal în temeiul legii cu privire la amnistie, conform art. 107 Cod penal, dar pronunțarea sentinței de condamnare, cu stabilirea pedepsei, cu liberarea de executarea ei.

La fel, a invocat că potrivit art. 225 alin. (2) Cod de procedură penală, urma să soluționeze și acțiunea civilă, iar admiterea acțiunii civile este posibilă doar în urma adoptării unei hotărâri de condamnare a inculpatului (pct. 26, 27 din HP CSJ nr. 5 din 19.06.2006 ”Privind sentința judecătorească”). Soluția de încetare a procesului penal duce la nesoluționarea acțiunii civile. Respectiv, menținerea sentinței de condamnare este necesară și prin prisma soluționării acțiunii civile.

A susținut că motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărârii și acesta este expus neclar.

Potrivit părții descriptive a deciziei, instanța de apel a argumentat soluția privind încetarea procesului penal. Iar conform dispozitivului deciziei a dispus: *”Se casează parțial sentința din 09 decembrie 2021, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și se pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează”*.

Prin urmare, soluția prevăzută la art. 389 Cod procedură penală este sentința de condamnare, cu posibilă aplicare a prevederilor pct. 2 din alin. (4).

Însă, în continuare, contrar celor dispuse, instanța de apel dispune : *”Procesul penal în privința lui Terzi A., recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, se încetează”*.

Soluția prevăzută la art. 391 Cod de procedură penală este sentința de încetare a procesului penal.

11. Prin decizia din 27 iunie 2022 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul înaintat de către *procuror*, a fost casat total decizia din 22 februarie 2022 a Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul, și a dispus rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea deciziei instanța de recurs a motivat că potrivit art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1.

Totodată, a constatat că consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8), 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, care atestă că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte (art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) Cod procedură penală).

Dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit (art. 332 alin. (5) Cod procedură penală), instanțele de fond și de apel conform (art. 413 alin. (1), art. 415 alin. (1), pct. 2), 419 Cod procedură penală), hotărâsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea sentinței sau deciziei, de condamnare, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 Cod de procedură penală).

12. Curtea de Apel Cahul având spre examinare pe rol în ordine de apel două cauze penale în privința lui Terzi Alexandr, prin încheierea din 30 noiembrie 2022, a dispus conexarea într-o procedură unică cauza penală privind învinuirea lui Terzi Alexandr de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, (dosar nr.1- 21176925-05-1a-03102022), cu cauza penală privind învinuirea lui Terzi Alexandr de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.320¹ Cod penal (dosar nr.1-22086580-05-1a03112022).

13. Prin decizia din 10 aprilie 2023 a Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul, au fost admise apelurile declarate de inculpatul Terzi Alexandr și de avocatul Saitarlî Natalia în interesele inculpatului, împotriva sentinței din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

S-a dispus casarea parțială a sentinței din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în partea dispozițiilor cu privire la executarea de către inculpatul Terzi Alexandr a pedepsei stabilită pentru infracțiunea prevăzută de art.

287 alin. (3) Cod penal, și în partea soluționării acțiunii civile înaintată de Piveni-Proțenco Alexandra, privind repararea prejudiciului material, și a pronunțat în această parte a nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Terzi Alexandr s-a liberat de executarea pedepsei de 3 ani închisoare, stabilită prin sentința din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, în temeiul art.1, 2 a Legii nr.243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

S-a admis în principiu acțiunea civilă a părții civile Piveni-Proțenco Alexandra împotriva inculpatului Terzi Alexandr, în partea reparării prejudiciului material cauzat prin infracțiune, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor materiale să decidă instanța civilă.

În rest sentința din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a menținut.

Totodată, s-a respins apelul declarat de avocatul Botnari Elena în interesele inculpatului Terzi Alexandr.

S-a admis apelurile declarate de *procurorul* în Procuratura raionului Cahul, Todos Victor și de către avocatul *Reșulschi Galina* în interesele părții vătămate Coroliov Natalia, împotriva sentinței din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

S-a casat parțial sentința din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în partea stabilirii pedepsei.

S-a pronunțat în această parte a nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Inculpatul Terzi Alexandr a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 320¹ Cod penal, și în baza acestei Legi s-a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei (1 an închisoare) a-l calcula de la data pronunțării prezentei decizii, de la 10.04.2023.

În rest sentința din 17 octombrie 2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost menținută fără modificări.

În motivarea deciziei instanța de apel a indicat că, sentințele primei instanțe sunt contestate de acuzatorul de stat și de partea vătămată Coroliov Natalia *în partea stabilirii pedepsei* inculpatului Terzi Alexandr, în baza art. 320¹ Cod penal, pe care o *consideră prea blândă* în raport cu circumstanțele faptice de săvârșire a infracțiunii; iar avocatul *Botnari Elena* în interesele inculpatului, a considerat că este o pedeapsă prea aspră, inculpatul Terzi Alexandr și apărătorul-avocat Saitarlî Natalia a contestat în partea stabilirii pedepsei în baza art.287 alin. (3) Cod penal, pe care o *consideră prea aspră* și în partea acțiunii civile, considerând că este neîntemeiată.

A constatat că probe noi la examinarea cauzei în instanța de apel nu au fost administrate așa cum părțile nu au solicitat.

Ambele cauze au fost examinate în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, așa cum inculpatul Terzi Alexandr a depus cereri în acest sens, confirmate de apărător, (f.d.110 (pe art.287 alin. (3) Cod penal), f.d.114 (pe art.320¹ CP)), declarând că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitorii și prin încheierile protocolare din 09.12.2021 și din 17.10.2022 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, au fost admise cererile inculpatului, și s-a dispus judecarea fiecărei cauze în procedura simplificată, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f.d.111, f.d.116).

Instanța de apel a constatat că prima instanță just a făcut concluzia că faptele penale reținute în culpa inculpatului Terzi Alexandr au avut loc și au fost săvârșite de inculpatul Terzi Alexandr în circumstanțele descrise. Iar la momentul judecării cauzei și pronunțării sentinței din 09 decembrie 2021 prima instanță corect a calificat infracțiunea pe art. 287 alin. (3) Cod penal, conform indiciilor calificativi: *„huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, săvârșite cu aplicarea altui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății”*, stabilindu-i pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînscris.

Totodată, avînd în vedere că la faza judecării cauzei în instanța de apel a intervenit situație favorabilă pentru inculpat, grație adoptării actului de amnistie Legea nr.243 din 24.12.2021, și care a determinat necesitatea casării parțiale a sentinței primei instanțe în partea dispoziției cu privire la executarea pedepsei de către inculpatul Terzi Alexandr stabilită pentru infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Or, inculpatul Terzi Alexandr a solicitat prin cererea aplicarea Legii nr.243 din 24.12.2021, privind amnistia, și încetarea procesului de învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal (f.d.157).

Avînd în vedere că în privința inculpatului a fost adoptată sentința de condamnare cu stabilirea modului de executare a pedepsei, inculpatul Terzi Alexandr, fiind recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, prin prisma art.389 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat necesar eliberarea de executarea pedepsei penale, stabilite prin sentința din 09 decembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central.

Instanța de apel a reținut că prima instanță a individualizat corect pedeapsa inculpatului Terzi Alexandr, stabilindu-i pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 3 ani.

Astfel, inculpatul Terzi Alexandr a comis infracțiunea încriminată de huliganism la 09 noiembrie 2021, adică până la adoptarea Legii nr.243 din

24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, și care este o infracțiune gravă, sancțiunea căreia prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani, astfel, a constatat că întrunește condițiile instituite de Legea nr.243 din 24.12.2021, și în privința acestuia poate fi aplicat dispozițiile legale ale acestui act de amnistie.

Ca urmare celor constatate a conchis ca fiind aplicabile prevederile art.1 și 2 ale Legii amnistiei și la liberat pe inculpatul Terzi Alexandr de executarea pedepsei penale în formă de închisoare pe termen de 3 ani, stabilită prin sentința din 09 decembrie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul central, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de 287 alin. (3) Cod penal.

La fel, a constatat necesitatea casării sentinței în partea soluționării acțiunii civile înaintată de Piveni-Proțenco Alexandra împotriva inculpatului Terzi Alexandr, privind repararea prejudiciului material.

Nu a reținut argumentul procurorului, precum că actul de amnistie Legea nr.243/2021, nu este aplicabil, deoarece inculpatul Terzi Alexandr a beneficiat deja de aplicarea amnistiei și a subliniat, că în privința lui Terzi Alexandr a fost aplicat același act de amnistie (Legea nr.243/2021) pentru două fapte infracționale săvârșite la 19.10.2021 și 22.10.2021, în special prin sentința din 14.02.08.2022 a Judecătorei Cahul, sediul central prin care Terzi Alexandr a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.320¹ Cod penal și art.320¹ Cod penal, pentru care i-au fost stabilite pedepse penale cu închisoare și a fost liberat de executarea pedepselor în baza Legii nr.243 din 24.12.2021.

A constatat că, conform art.6 alin. (1), lit. g) din Legea nr.243 din 24.12.2021, prevederile art.1–5 nu se aplică persoanei bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate pentru o infracțiune săvârșită cu intenție și absolvită anterior în tot sau în parte, în temeiul actului de amnistie, însă a considerat că această normă prohibește doar în situația în care bănuitul/învinuitul/inculpatul a beneficiat de un act de amnistie până la intrarea în vigoare a Legii nr.243 din 24.12.2021. În cazul în care la data intrării în vigoare a Legii nr.243/2021, persoana deja comisese mai multe infracțiuni, această Lege poate fi aplicată separat pentru toate acele fapte infracționale. Însăși Legea nr.243/2021, sugerează o astfel de abordare la art.9, stipulând că *”persoanele condamnate pentru concurs de infracțiuni se amnistiază pentru fiecare infracțiune în parte, dacă vreuna dintre acestea întrunește condițiile prezentei legi”*.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată în cadrul judecării cauzei în prima instanță de către partea vătămată Piveni-Proțenco Alexandra privind repararea prejudiciului material și moral în urma săvârșirii infracțiunii, suma de 8000 lei despăgubiri materiale și 50000 lei despăgubiri morale, a constatat că prima instanță prematur a apreciat cuantumul prejudiciului material în sumă de 8000 lei în lipsa unor probe suficiente, iar prejudiciul moral în sumă de 25000 lei este unul echitabil în raport cu suferințele fizice și psihice suportate în urma comiterii

infracțiunii, și va fi în măsură să aducă o satisfacție echitabilă acesteia pentru suferințele psihice suportate ca urmare a infracțiunii comise. (f.d.109).

Urmare faptului că la materialele dosarului sunt insuficiente probe în baza cărora instanța de apel ar determina cuantumul concret și cert prejudiciul material cauzat, a admis în principiu acțiunea civilă a părții civile Piveni-Proțenco Alexandra împotriva inculpatului civilmente responsabil Terzi Alexandr, pe capătul pretenției privind repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor materiale să decidă instanța civilă.

14. Cu referire la sentința din 17 octombrie 2022, instanța de apel verificând aspectele de drept operate de prima instanță la adoptarea sentinței, a constatat că la stabilirea și individualizarea pedepsei, prima instanță corect a reținut că inculpatul Terzi Alexandr a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.320¹ Cod penal, iar prin aplicarea prevederilor art.364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și art. 61, 75 Cod penal, eronat i-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, considerând-o a fi prea blândă.

Astfel, dat fiind că prima instanță a admis eronată aprecierea criteriilor de individualizare a pedepsei în privința inculpatului Terzi Alexandr recunoscut vinovat în baza art. 320¹ Cod penal, și fără a ține cont în deplină măsură de scopul pedepsei penale, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării făptuitorului, instanța de apel a considerat necesar de a interveni în soluția primei instanțe în partea stabilirii pedepsei inculpatului.

Rejudecând cauza și numind pedeapsa inculpatului Terzi Alexandr, conform prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, prin reducerea cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul închisorii, și luând în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal se califică ca infracțiune mai puțin gravă, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, care anterior a fost condamnat, a manifestat căința sinceră, de lipsa circumstanțelor agravante, de prezența circumstanțelor *atenuante - recunoașterea vinovăției, de căința sinceră*, comportamentul acestuia înainte și după săvârșirea infracțiunii, și de faptul că fiind eliberat din penitenciar la data de 22.02.2022, iar la 25.02.2022 i-a fost aplicată ordonanța de protecție, ca apoi în scurt timp la 22.04.2022 să săvârșească conștient această infracțiune, a considerat necesar de a-i aplica pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, soluția fiind justificată prin raționamentul atingerii scopului legii penale specificat la art. 61 Cod penal, unde este stipulat că *„pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane”*. Iar termenul executării pedepsei urma a fi calculat de la data pronunțării prezentei decizii 10.04.2023.

Astfel, instanța de apel nu a constatat careva circumstanțe ce ar justifica

aplicarea în privința inculpatului Terzi Alexandru a unei pedepse la limita minimă, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență. Or, această pedeapsă este echitabilă, legală și direct proporțională cu gravitatea faptei săvârșite, de atitudinea numitului față de infracțiune și de consecințele acesteia, cât și în măsură să asigure corectarea și resocializarea inculpatului Terzi Alexandr, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea ultimului și a altor persoane.

15. Decizia instanței de apel este atacată cu *recurs* de către avocatul *Saitarî Natalia* în numele inculpatului, prin care solicită casarea integrală a deciziei din 10 aprilie 2023 a Curții de Apel Cahul și a sentinței din 17 octombrie 2022 a Judecătoria Cahul, sediul Central, rejudecarea cauzei penale și pronunțarea unei noi hotărâri prin care în privința lui Terzi Alexandr să fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În susținerea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia din 10 aprilie 2023 a Curții de Apel Cahul, și o consideră neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei în baza art. 320¹ Cod penal, considerând că pedeapsa de 1 (un) an închisoare este prea aspră.

Infracțiunea pentru care a fost recunoscut vinovat Terzi Alexandru în baza art. 320¹ Cod penal, se califică ca mai puțin gravă, inculpatul a recunoscut fapta comisă, sa căit sincer. Acțiunile inculpatului n-au avut careva consecințe grave. Iar inculpatul anterior n-a fost condamnat.

A menționat că atât instanța de fond, cât și de apel nu au luat în considerare că inculpatul are la întreținere un copil minor, imposibilitatea mamei s-o întrețină pe fiica sa de 14 ani.

Reieșind din faptul că pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional, cât și faptul că Terzi Alexandr nu a avut antecedente penale, față de el n-au fost aplicate careva sancțiuni mai blânde prin care să fie demonstrat că scopul lor nu a fost atins, consideră că față de Terzi Alexandru pedeapsa cu închisoare putea să fie aplicată condiționat.

16. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1), pct. 11) Cod de procedură penală, *procurorul* a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca vădit neîntemeiat.

17. Examinând admisibilitatea recursului declarat în baza materialelor din dosar, completul de judecată conchide asupra inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, privind modificarea unor acte normative, recursurile depuse la

Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza *temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că *procedura de examinare a admisibilității recursului* depus la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei Legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) și a declarat recursul în termen, la 06 iulie 2023.

În conformitate cu art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), instanța de recurs, prin examinarea admisibilității recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, este în drept să declare recursul inadmisibil în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat de către avocatul Saitarlî Natalia în numele inculpatului, se atestă că autorul nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și încadrarea juridică a acțiunilor, cât și aprecierea probelor, însă critică hotărârea instanței de apel doar în partea stabilirii pedepsei în baza art. 320¹ Cod penal, de 1 (unu) an închisoare, considerând că s-a aplicat pedeapsa prea aspră și nu s-a ținut cont în deplină măsură de prezența în speță a unui cumul de împrejurări și circumstanțe ce-i atenuează răspunderea penală a făptuitorului, cum ar fi infracțiune mai puțin gravă, recunoașterea faptei comise, căință sinceră, acțiunile inculpatului n-au avut careva consecințe grave, n-a fost anterior condamnat, are la întreținere un copil minor, considerând posibil aplicarea unei pedepse cu suspendare, completul de judecată le va da o apreciere critică din următoarele considerente.

În acest sens, completul de judecată, reține că aceste critici din recursul declarat, se circumscriu temeiului pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data depunerii recursului), și anume *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Verificând actele dosarului, raportat la alegațiile recurentului și punctate supra, completul de judecată ajunge la concluzia că erorile semnalate de recurent nu sunt subsecvente cauzei și în mod vădit nu se încadrează în temeiul recursului invocat.

Cu referire la temeiul invocat, prevăzut de art. 427 alin. (1), pct. 10) Cod de procedură penală, completul de judecată menționează că este unul declarativ, deoarece în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului deciziei instanței de apel, se constată că instanța de apel în decizia sa (f.d. 39-verso-40,

vol.II) corect și-a motivat soluția privind aplicarea pedepsei și modului de executare a acesteia, a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, și de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, a luat corect în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite care este mai puțin gravă, de motivul comiterii acesteia, de persoana inculpatului, *care anterior a fost condamnat*, a manifestat căința sinceră, circumstanțe agravante nu au fost stabilite, circumstanțe atenuante a stabilit - *recunoașterea vinovăției*, căința sinceră, de comportamentul acestuia înainte și după săvârșirea infracțiunii, *de faptul că a fost eliberat din penitenciar la data de 22.02.2022 și la 25.02.2022 i-a fost aplicată ordonanța de protecție*, ca apoi în scurt timp la 22.04.2022 să săvârșescă conștient această infracțiune, precum și faptul că cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, și care a redus corect pedeapsa, și a considerat necesar de a-i aplica pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an.

Astfel, completul de judecată reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Din actele cauzei rezultă că, prin sentință, Terzi Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal și condamnat în baza acestei Legi cu aplicarea prevederilor art. 364 alin. (8) Cod procedură penală la o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 6 luni.

Prin decizia din 10 aprilie 2023 a Curții de Apel Cahul, s-a casat parțial sentința din 17 octombrie 2022 a Judecătorei Cahul, sediul Central, în partea stabilirii pedepsei și s-a pronunțat în această parte a nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în care inculpatul Terzi Alexandr, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.320¹ Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa în formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Completul de judecată menționează că pedeapsa prevăzută de art. 320¹ Cod penal, la momentul comiterii faptei prevedea muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

Conform prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, prin reducerea cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul închisorii, adică conform art. 70 alin. (2) Cod penal, minimul nou va constitui 3 luni și maximul nou (2/3 din 3) va constitui 2 ani închisoare.

Astfel, completul de judecată constată că pedeapsa de un an închisoare aplicată în baza art. 320¹ Cod penal, a fost aplicată în interiorul limitelor stabilite de Lege, iar temei de a interveni în decizie nu sa constatat.

Or, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând

seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Totodată, instanța de recurs a constatat că în prezenta cauză nu sunt circumstanțe ce ar justifica aplicarea în privința inculpatului Terzi Alexandru a unei pedepse la limita minimă, deoarece personalitatea inculpatului nu prezintă garanțiile unei conduite, ce ar permite instanței de judecată de a da dovadă de clemență, ori circumstanțele cauzei atestă că a comis infracțiune la data de 22.04.2022, pe când numai la 22.02.2022 s-a eliberat din penitenciar în legătura cu executarea deplină a pedepsei cu închisoare aplicate prin sentința anterioară.

Este de statuat că, pentru a se putea constata dacă inculpatul se poate corecta prin stabilirea unei pedepse mai blânde prin suspendarea executării pedepsei așa cum a solicitat apărarea, ca urmare analizării persoanei sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, care trebuie studiată.

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest sens, completul de judecată ține să indice că, inculpatul a mai fost condamnat anterior, iar pedeapsa aplicată acestuia nu și-a atins scopul de reeducare, fapt ce reflectă că inculpatul nu a conștientizat comportamentul lui infracțional și nu s-a corectat, astfel, se conchide că, pentru inculpat săvârșirea infracțiunilor capătă caracter sistematic, el ignorând cu desăvârșire prohibițiile impuse de legea penală.

Ce ține de argumentul apărării precum că inculpatul anterior nu a fost recunoscut vinovat pentru comiterea infracțiunilor, acest argument este neîntemeiat deoarece inculpatul anterior a mai comis infracțiuni și a fost judecat, inclusiv și la pedeapsa cu închisoare, iar fiind eliberat, a comis din nou fapta infracțională și la caz aceste circumstanțe țin de personalitatea inculpatului și care atrag necesitatea aplicării unei pedepse corespunzătoare faptelor comise și personalității acestuia.

Mai mult, completul de judecată statuează că, o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție, or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea

blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Prin urmare, completul de judecată conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

18. În conformitate cu art. 432 alin. (2), pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul *Saitarî Natalia* în numele inculpatului, împotriva deciziei din 10 aprilie 2023 a Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul, în cauza penală privindu-l pe **Terzi Alexandr XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie